

JOAQUIM CARBÓ

TEMPS OBERT

**L'ASCENS DE
DANIEL BASTIDA**

**LA CAIGUDA DE
DANIEL BASTIDA**

comanegra

JOAQUIM CARBÓ

L'ASCENS DE
DANIEL BASTIDA

—

LA CAIGUDA DE
DANIEL BASTIDA

comanegra

Llibre local = Lector compromès

Aquest és un llibre publicat amb el segell **Llibre Local**, que garanteix que el 100% de l'elaboració —des del disseny fins a la impressió— s'ha dut a terme per professionals i empreses catalanes.

Visita **llibrelocal.cat** per conèixer millor aquesta iniciativa.

Primera edició: setembre del 2022

© Joaquim Carbó

© de la imatge de coberta: Fons Fotogràfic

F. Català-Roca - Arxiu Històric del COAC

© d'aquesta edició: Editorial Comanegra

Editorial Comanegra

Fàbrica Lehmann

08015 Barcelona

www.comanegra.com

Direcció de col·lecció: Jordi Puig

Revisió de proves: Gemma Garrigosa i Jordi Ferré

Maquetació: Irene Guardiola

Producció de l'ePub: booqlab

ISBN: 978-84-18857-93-5

Tots els drets reservats als titulars dels copyright.

JOAQUIM CARBÓ

L'ASCENS DE
DANIEL BASTIDA

—

LA CAIGUDA DE
DANIEL BASTIDA

comanegra

- TAULA -

L'ascens de Daniel Bastida

La caiguda de Daniel Bastida

L'ASCENS DE DANIEL BASTIDA

CAPÍTOL PRIMER

17 de gener de 1969

En aquests dos o tres minuts que han trigat a atendre'm, l'espectacle que han representat davant meu la dependència i els clients d'aquesta botiga era tan interessant que semblava una representació teatral en què tots els actors se sabien molt bé el paper. No m'hauria fet res allargar una mica l'espera. Pel que he pogut veure i escoltar, la gent, els clients, demanen amb molta naturalitat les coses més inversemblants del món i els dependents ho accepten com un repte que seran feliços de resoldre perquè saben que tenen de tot i molt. Quan els clients hi van, ells ja en tornen!

Ho he acabat de comprovar quan m'ha atès un home de mitjana edat, un pèl encorbat, però amb la mirada viva i atenta. No soc allò que se'n diu un manetes i m'he mig embarbussat per fer-li saber, pensant que no em podria entendre, que per ajustar un parell de plafons d'unes característiques molt determinades necessitava uns quants cargols ben especials d'una mida molt concreta, més aviat curta, que permetessin encaixar-los en un suport que m'he esforçat a descriure, pensava que inútilment, per tal que facilitessin el joc de fer-los voltar en qualsevol direcció.

M'he adonat que l'home, com si disposés d'una màquina traductora, interpretava perfectament el meu discurs tan imprecís, perquè, sense que m'acabés de mal explicar, m'ha deixat amb la paraula a la boca, ha desaparegut i tot seguit, quan ha tornat, portava tot allò que jo necessitava. I més, perquè encara hi ha afegit unes peces que m'ha dit que eren tècnicament unes «femelles d'orelles», que, segons m'ha assegurat, facilitarien l'ajustament. Ves per on!

He passat per caixa, he sortit al carrer amb un paquet mínim que no m'ha costat d'encabir en una butxaca i, quan m'he tombat, he vist clarament el nom d'aquest establiment. M'hi ha adreçat un veí que només em podia dir que era «baixant per la rambla de Catalunya, a mà dreta, xamfrà amb el carrer del Consell de Cent, el de les galeries d'art, i que si aquí no trobava allò que necessitava, ja m'ho podia pintar a l'oli perquè fa gairebé cinquanta anys que en tota la ciutat no hi ha cap altra botiga que els pugui passar la mà per la cara.

Ja m'ho havia semblat abans, però a mesura que m'endinso en el rovell de l'ou de la ciutat em fa l'efecte que augmenta la presència d'uniformats, de grisos. Pot ser una casualitat, però em sembla que se'n veuen més que de costum.

També certifico que fa un fred que pela. He trepitjat amb pas viu una rambla de Catalunya que en aquest moment, quan ja és ben fosc, presenta un aspecte prou animat, i he pensat que encara ho seria més d'aquí a un parell d'hores si aquells que no tenen son o que demà es poden llevar a qualsevol hora tinguessin l'oportunitat de passar per la taquilla d'aquell Teatre Calderón, que han enderrocat fa cosa d'un any per construir-hi un hotel i no sé quantes coses més. Les obres s'han endut, també, el Cinema Cristina, que s'obria al carrer de la Diputació, i el Candilejas, un teatre de butxaca.

I jo, que ni soc aficionat al teatre ni l'economia no em permet desdinerar-me per veure com treballen els altres, fa uns anys que uns amics m'hi van arrossegat a contracor per assistir a la representació d'una obra que em va desconcertar de tan rara i extravagant que em va semblar: *Las manos de Eurídice*, interpretada per un sol actor que es diu, perquè suposo que encara és viu, Enrique Guitart. Em va sobtar tant, que encara me'n recordo: s'ho feia tot sol, ell, dalt l'escenari. S'explicava, histriònic, com un il·luminat, i s'encarava amb el públic, l'interpel·lava i, si convenia, n'engegava més d'un a fer gàrgares, cosa que provocava les rialles dels altres, satisfets que no s'hagués ficat amb ells. Una obra amb un sol actor, un monòleg, sembla que en diuen, ben adequada per ser representada en una sala tan petita, perquè, així, només han de pagar un sou.

Ah! Ara que hi penso, hi vaig tornar, gairebé per casualitat, un dia que havia de distreure uns parents del poble que tenien tots els discos del famós

Joan Capri i que es delien per veure'l en persona. Casualment, en aquest Candilejas que ja no hi és, aquells dies s'hi representava *El senyor Perramon*, una obra en què aquest actor feia d'avar, un paper que, segons diuen les males llengües, li va com l'anell al dit perquè té fama de gasiu. No puc opinar. Suposo que ho fa córrer algú que no se l'estima gaire.

La trobada amb en Daniel Bastida, tan inesperada, es produeix casualment al passeig central d'aquesta rambla de Catalunya després que veig que és l'involuntari protagonista de l'incident que l'ha fet xocar lleugerament amb dos seminaristes que s'obren pas a empentes entre els vianants, com si els empaités un escamot d'allò..., sí, de la FAI, d'aquells que van ajudar tants catòlics a guanyar abans d'hora la glòria del cel.

M'adono que és ell. L'he reconegut tot i el temps que feia que no el veia. Es recupera de seguida de l'ensopegada amb els dos aprenents de capellà i reprèn el seu camí amb pas ferm i decidit. Només mira endavant, com si tingués un únic destí i tot el que el rodeja li fos indiferent perquè el món és seu. Al barri sempre s'havia distingit perquè tothom deia que vestia com un senyor, però ara diria que la roba que porta encara és de més qualitat. «La perxa hi fa, també», diria la seva germana, que l'admirava i sempre estava disposada a fer-lo quedar bé.

Indecís i, com de costum, ple de dubtes, no sé què fer. Si per un cantó voldria aprofitar l'oportunitat de saludar-lo i interessar-me per com li van les coses, una pregunta ben inútil perquè es veu d'una hora lluny que no li poden anar millor; per l'altre, em resisteixo a donar la cara perquè tampoc no voldria que m'expliqués algun sopar de duro que accentués el convenciment que tinc de la meua pròpia insignificança. La curiositat, però, supera l'aprensió; forço la màquina, me li poso al costat i no em puc estar de fer una mica de broma, per trencar el glaç, d'acord amb el seu reconegut tarannà anticlerical:

—Alça, Daniel! Un cop més has topat amb l'Església, que deia aquell!

S'atura, fa un posat ferreny, però al cap de tres segons, els que triga a identificar-me, canvia l'expressió, se'm llança al damunt i m'abraça amb una

demostració d'afecte i entusiasme més grans dels que mai hauria pensat que era capaç de sentir per la meva persona:

—Jordi! La mare que em va parir! Però si ets, ni més, ni menys, que el cèlebre Jordi Falgueres, el xava de barri més poruc que he conegut jo, que era més dolent que la tinya!

Gairebé no em sé avenir de tanta efusió. Bé, suposo que és una manera de demostrar-me que sap qui soc i que se'n recorda. Corresponc al seu inesperat afecte, ens separem, ens mirem, fem una revisió de l'aspecte mutu, ens tornem a abraçar i, tot seguit, abans que ens expliquem la vida i miracles, ell procura justificar i definir allò que acaba de passar:

—Aquest parell d'aprenents d'escarabat que no miren on posen els peus! Corrien. Ves a saber en què han invertit les últimes hores! I ara els fa por arribar tard a l'hora de passar llista a la presó del carrer de Balmes, i...

—Presó? —pregunto, una mica a la defensiva, desconcertat i sense entendre què vol dir.

—Bé, diguem-ne reformatori... O fàbrica de capellans! O... res, ara que hi penso, vosaltres, els de la crosta, en dieu el seminari! Ha, ha, ha!

I tot seguit, abans que puguem iniciar una conversa més o menys convencional i ben encarrilada, encara es deixa anar amb la mala intenció de riure's, més que de mi, d'alguna de les idees que sempre ha sabut que s'atribuïen a la meva família:

—T'has fixat, la pinta que fan amb aquest barret fix, d'ala ampla, i una mena de faixa de color morat, que no puc ni tan sols imaginar què significa... Tan joves i la cara blanca com la cera, unes ulleres profundes i les galtes xuclades, signes evidents que per esbravar-se no tenen cap altre remei que practicar sense parar el vici solitari! Pobres nois! Em fan pena. Si han xocat amb mi és perquè, tot i la pressa, no poden deixar de mirar de reüll qualsevol dona que els passi pel costat per allò que el privat és desitjat... I aquella mansa que els ha cridat l'atenció no en té un, sinó dos o tres, de... Tu ja m'entens! Ha, ha, ha!

I quan veu que intento ficar-hi cullerada, potser per desviar la intenció del seu sobtat discurs esqueixat i anticlerical, m'agafa pel braç i continua:

—Estic convençut que els d'aquesta tribu que són *normals* —i accentua aquesta paraula per fer-la més significativa i entenedora—, vull dir *normals* com tu i jo, és a dir, els qui ens agraden les dones, ja sospiren per la pagesa massissa que els farà de majordoma si tenen la sort que tard o d'hora els enviïn a ocupar alguna rectoria d'un poblet de mala mort. Això, fixa-t'hi bé, aquests, els que són normals, perquè els altres no poden deixar de sentir una coïssor a l'entrecuix quan tenen a mà un d'aquells infants de dotze o tretze anys, però que sembla que només en tinguin nou o deu... —I fa una altra riallada. — Com més tendres, millor! Ja ho saps!

No! Jo no en sé res, de tot això, ni ganes! Que no m'emboliqui! Estic convençut que m'ho aboca així, directament, sense embuts, perquè ell i els seus, als de casa, sempre ens han tingut per uns carques. I a mi, en especial, per la meva antiga i coneguda afiliació a l'Acció Catòlica, tot i que ell no pot saber que algunes experiències més aviat tristes i desagradables han fet que ja no hi tingui res a veure perquè...

I, tot seguit, quan veu el meu posat de gos apallissat, en part ofès per tots aquests penjaments contra una institució que, tot i que ja no hi milito com abans, mereix, si més no, cert respecte, canvia de to, fa memòria i es dedica a recordar coses del passat per fer constar que m'està agraït:

—Ja saps que tinc bona memòria, jo. La consciència em recorda ara mateix que estic en deute amb tu perquè tots dos vam desaparèixer del barri si fa no fot a la mateixa època, i això no va permetre que t'agraís la intervenció tan decisiva que vas tenir en un dels aspectes més importants de la meva vida...

Així, de sobte, no sé a què es refereix, perquè fa una pila d'anys, cinc o sis, potser, que, certament, vam perdre el contacte. Un contacte intermitent ja que, si de petits havíem anat a la mateixa escola i a la sortida jugàvem pel carrer, de joves cadascú va fer la seva i es va espavilar com va poder fins que la casualitat ens va tornar a relacionar... Em fa l'efecte que es confon, o que no sap realment com va anar l'afer que tot seguit es dedica a comentar-me...

Si en feia, de temps, que no hi pensava, jo! El director, i amo, potser, també, d'una de les societats que contractava els serveis de l'agència que de vegades m'encarregava algun informe sobre la solvència i les garanties que mereixia una empresa, em va demanar que investigués, a més de la situació

econòmica, els aspectes morals i personals d'un tal Daniel Bastida, un jove executiu que dirigia una oficina comercial de cert prestigi. I per més que recordo que d'entrada vaig pensar que l'objecte de la recerca no tenia res a veure amb aquell antic company del barri que es deia tal qual, així que vaig posar mans a l'obra i a lligar caps, vaig descobrir que l'objectiu de l'encàrrec i el meu Daniel Bastida eren la mateixa persona. Quina casualitat!

De mica en mica, mentre sento que s'esbrava i que deixa anar una pila de banalitats, recupero consciència de les nostres últimes trobades. Ell mateix m'hi porta amb un d'aquells discursos en què difícilment et deixa ficar cullerada i que ara li serveix per centrar alguns records, tot i que exagera, és clar...

—Juraria que no ens havíem vist des d'aquell diumenge d'agost de fa dos-cents anys que vam anar amb el meu cotxe d'aleshores, aquell tronadíssim sis-cents, a la platja, a Castelldefels...

Ara hi caic! És ben possible que tingui raó. Bona memòria, noi! I això m'obliga a refrescar la meua. I tot i que entomo tranquil·lament el seu discurs, no puc deixar de recordar que ben aviat vaig ensumar que la feina que m'havia confiat un tal senyor... sí!, un tal senyor Closes, directiu d'aquella societat per a la qual havia treballat en altres ocasions, es tractava més aviat d'un afer personal que no pas de la seva empresa. I ben aviat vaig descobrir que la casualitat em podia fer participar en una partida a tres bandes en què jo jugaria amb avantatge perquè era l'únic que sabia les cartes que tenien els altres dos jugadors. I, d'entrada, em vaig proposar que, si acceptava l'encàrrec, ni qui havia demanat la investigació havia de saber que jo coneixia l'investigat ni en Daniel, si més no per part meua, no sabia mai que jo en rastrejava els passos, conviccions, situació econòmica, caràcter i...

Ell, però, gràcies a alguna confidència que li va fer la noia, la filla de l'empresari, va ensumar que la investigació a què el seu futur sogre el sotmetia podia recaure a les meves mans i s'ho va fer venir bé perquè ens tornéssim a relacionar amb tota la mala intenció d'aprofitar-se'n. I a fe que, com de costum, es va sortir amb la seva i ho va aconseguir.

Avancem tan a poc a poc rambla de Catalunya avall que sembla que no ens movem de lloc. Cada dos per tres frena el curs de la marxa, s'atura, m'engropa pel braç i m'obliga a escoltar-lo bé. Com de costum, li agrada que el seu

interlocutor no perdi ni una sola de les seves paraules. I, a més, no cal dir-ho, exigeix que li facis cas, que te'l creguis o, si més no, que ho facis veure.

El seu discurs em deixa entendre que, malgrat la prudència i reserva que em caracteritzen, va tenir la certesa que la sort li podia canviar gràcies a la meua intervenció. Això el va portar a propiciar que em fes ben bé càrrec de la seva situació econòmica, cada dia més folgada, tot i que encara la maquillava per tal que m'enlluernés i m'empassés que era més i més atractiva. I també exagerava la rectitud i honorabilitat dels seus actes, que eren, diguem-ne, les virtuts que podia valorar més aquell senyor Closes. Val a dir que, en aquest aspecte, el segon informe que vaig fer, després que el primer fos considerat massa vague, poc precís especialment en l'aspecte personal, no pas comercial, el va fer quedar millor i tot del que mereixia, perquè vaig amagar alguns dels seus sobtats canvis d'humor —que, realment, no tenien res a veure amb allò que m'havien encarregat.

I, per si me n'he oblidat, ara no li fa res d'escorcollar vells records per aplaudir-me, agrair, perquè té la falsa idea que aquell informe l'havia fet quedar tan bé que, a partir d'aquell moment, ja va tenir carta blanca per relacionar-se amb l'Elena, que és com ell mateix m'acaba de recordar que es deia, i es diu, la filla d'aquell directiu que vetllava pels interessos i la felicitat de la filla a qui en Daniel havia tirat l'ham.

Mentre ell s'explica, jo em desentenc una mica del seu discurs i començo a lligar caps... Però si jo també la conec, la seva dona! És aquella Elena, tota una senyora, amb qui vaig coincidir aquell dia de platja a què ell ha fet referència fa uns moments. Tot i que era tan jove com nosaltres, la seva presència imposava perquè es veia d'una hora lluny que pertanyia a un altre món, amb la distinció i l'aire de qui no ha d'anar pel món demanant perdó per existir, al contrari, que era d'aquells als qui tot els està bé i no s'han de penedir de res. La distància, diguem-ne social, me l'havia esborrat de la memòria. En canvi, més d'una vegada havia recordat l'altra noia que completava el quartet que s'havia entatxonat en el cotxet que en Daniel manejava amb certa naturalitat... La... Sí, la Maria Antònia, la secretària d'en Daniel, la noia que tenia tanta mà esquerra i que ho manegava tot a la seva modesta oficina. La Maria Antònia, que havia participat en l'excursió, igual que jo, perquè tots dos aguantéssim l'espelma que

l'Elena devia haver exigit al meu amic perquè no es volia exposar a anar sola amb ell a la platja per evitar que el noi s'engresqués i s'excedís, o que ella fos prou feble per deixar-lo fer...

Després, quan ja havíem acompanyat les dues noies al seu destí, i ell i jo ens havíem quedat sols dins el seu cotxet, l'amic se m'havia sincerat: la noia, l'Elena, li agradava molt; es podia dir que n'estava tan enamorat que, fins i tot d'una manera una mica solemne, va proclamar que no li faria res de casar-s'hi. Però que, de la mateixa manera que el pare de la noia volia saber coses d'ell, no es va estar d'assegurar-me que ell també volia saber coses de la noia... I quan el vaig advertir que no intentés comprar els meus serveis per investigar-la perquè no volia més complicacions, va estar a punt de clavar-me un mastegot perquè el que volia saber d'ella era tan íntim que no admetia intermediaris.

I perquè no em fes una falsa idea de les seves intencions, em va aclarir que no tenia la intenció de casar-s'hi si no sabia que podien tenir una relació satisfactòria al llit. Aquest era el seu dilema: abans de fer papers i aliances, pretenia tenir més d'una sessió de sexe amb l'Elena —vaja, que se la volia tirar unes quantes vegades!— per saber que després mantindrien una relació sexual que satisfés els seus desigs, amb l'esperança de perfeccionar-la i ampliar-la amb el temps, la convivència i la col·laboració d'ella... La noia n'estava, d'ell, segons em va assegurar llavors. I, sobretot, l'admirava quan escoltava els seus projectes i ambicions en el terreny econòmic i, fins i tot, en l'afectiu, però no es deixava anar i li parava els peus cada cop que ell l'atacava per sorpresa amb la intenció d'obtenir alguna cosa que anés més enllà d'una discreta abraçada i un lleuger fregadís de llavis. En Daniel, llavors, ja m'havia confessat que no volia ser un d'aquells marits frustrats que no tenen cap altre remei que realitzar-se en altres llits, fora de casa, perquè la pròpia no sent cap necessitat sexual i ja en té prou amb un parell de coits apressats i desmenjats que la puguin deixar embarassada. I bona nit i tapa't!

Sembla que en Daniel també se'n recorda, d'aquella conversa, perquè no es pot estar de referir-s'hi quan ja som a tocar la Gran Via:

—...i la vaig cagar perquè, per més que vaig intentar fer-li entendre que la felicitat del nostre matrimoni també dependria de com ens complementéssim ella i jo al llit, l'Elena no hi va accedir i no ho va permetre perquè estava

convençuda que un cop ens hagués unit el saaaaant sagrament —se'n fot, és clar!— tot funcionaria bé, com calia, com és realment just i necessari... Vam estar a punt de trencar en un parell d'ocasions, però no vaig gosar, i més d'un cop m'he penedit de no haver-ho fet!

En aquest punt, em sembla recordar que fins i tot jo, que no tenia ni idea de la maniobra amb relació a afers tan recargolats com els que poden protagonitzar marit i muller sota els llençols, li vaig comentar que, en una mena de recés per a joves que havíem celebrat feia anys a la parròquia, el jove vicari, un progre que es deia mossèn Codina, ens havia fet saber que no hi havia res de dolent en el coneixement carnal anterior al sagrament del matrimoni si la intenció era honesta, al marge de la concupiscència i portada a terme amb la sana intenció de saber el grau de compenetració a què podien aspirar els dos membres d'un projecte de tan llarga durada com havia de ser el matrimoni religiós.

És clar que, tot seguit, també vaig recordar que la màniga tan ampla del pobre mossèn va ser recompensada pel bisbat amb una deportació per tal que anés a alliçonar els indígenes d'alguna població africana i deixés de pervertir els joves cristians barcelonins... «Au, l'han enviat a descapollar micos a Filipines!», va dir algú de la colla, emprenyat amb la jerarquia quan vam saber on havien enviat el nostre mentor. I, a conseqüència d'aquell desgraciat incident, el grup es va desfer, cosa que va suposar un dels meus primers passos per trobar un altre camí que em permetés pensar pel meu compte i deixés d'estar permanentment condicionat per qualsevol capellà.

Torno a tocar de peus a terra i a escoltar-lo. Ara m'explica que no es penedeix d'haver-me fet una confessió tan sobtada, decebedora i que contrasta amb la seva actitud, que no té res a veure amb el posat d'un perdedor. I, ja que sembla que no li ve d'una confidència, continua:

—Sí, tant de bo... o no! Ben mirat, un espectador imparcial, tu, per exemple, segurament, no tindries res a objectar a la vida que porto, per més que lamenti haver estat prou resignat per canviar de principis o, més ben dit, per modificar aquells que m'havia imposat d'entrada... Un cop casats, ben aviat em vaig penedir d'haver cedit perquè es van complir els mals averanys que intuïa. La nit de nuvis, que vam passar en una confortable habitació d'hotel, a

París, va ser prou trista per a tots dos. A ella li va molestar la meua insistència a fer l'amor per més que ja hi hagués un document eclesial que certificava que teníem el dret i, a més, l'obligació de no estalviar energies per procrear, ja que el fruit de cada coit podia ser en el futur un príncep de l'Església o bé un simple capellanet salvador d'ànimes... I aquella primera nit ho vaig deixar córrer quan em vaig fer càrrec que el seu rebuig podia obeir a cert malestar físic i mental provocat per l'agitació constant i frenètica de tot el dia: els preparatius, el fet de vestir-se ajudada per les seves amigues més íntimes, les confidències, la cerimònia, els convidats, l'àpat, el trasbals per canviar-nos de roba a correu al pis que encara no havíem estrenat, l'aeroport, el vol i, finalment, l'arribada a l'hotel. Sí, es pot dir que ho comprenia, jo, però la seva negativa em feia témer mals majors. I així va ser: l'endemà, i dies successius, fins ara, puc assegurar que quan intento fer l'amor amb l'Elena, tot i que sovint em deixa fer, és com si es resignés a complir una obligació desagradable. I sempre tinc la trista sensació que la violo perquè puc posseir el seu cos però no la seva voluntat, allò que en diríem l'esperit...

El deixo dir, que s'esbravi, tot i que no acabo d'entendre per què se m'ha de despullar amb tanta franquesa. Al cap i a la fi, ens coneixem, és clar, però feia tant de temps que no ens vèiem, que no pot deixar de sobtar-me tanta sinceritat. Ben mirat, reflexiono sobre la marxa i de seguida entenc que s'esforça a involucrar-me en la seva aparent dissort perquè em vol fer entendre que jo tinc part de la culpa dels seus mals pel paper que es pensa que vaig tenir en aquella investigació que li va aplanar el camí... I continua equivocant-se perquè no sap que, amb l'excusa d'una indisposició simulada, vaig intentar renunciar a l'encàrrec. Fins i tot és possible que em faci en bona part responsable que aquella família, el patriarca en especial, l'acceptés amb els braços oberts. Si el meu informe no arriba a ser tan convincent, qui ara, si és viu, és el seu sogre, li hauria tancat i barrat l'accés als negocis i, de retop, a un llit que el molt bocamoll no es pot estar de dir-me que se li resisteix.

I continua:

—...hem tingut un parell de fills, sí, perquè ja et dic que ella, d'acord amb les seves conviccions religioses, que ja sé que són les teves, em deixa fer perquè sap que és la seva obligació: una mena de sacrifici. Rarament, però, hi posa la

més petita dosi d'entusiasme. I sovint troba qualsevol excusa per girar-se de cara a la paret. I no parlem de quan ha sabut que estava embarassada: tancament de caixes. I de cuixes!

No recordava els seus sobtats canvis d'humor. Ara mateix passa del conflicte familiar a la conya més esqueixada i barroera. I riu de l'acudit que ha deixat anar, tan suat i de mal gust, que segurament aboca sovint sota l'aparença que se li acaba d'ocórrer en aquell precís instant, quan s'esbrava amb algú que estigui disposat a escoltar-lo.

I no para:

—Diria que només s'hi ha posat una mica bé, només una mica, que consti, quan hem celebrat alguna festa familiar i li he pogut omplir la copa més d'una vegada, estimulante-la, tot seguit, a buidar-la per tal que la pogués tornar a omplir i brindar ara a la salut d'un i després d'un altre...

Quines coses! Tot això que potser és ben natural i corrent em sobta i sorprèn. Fins i tot diria que em trasbalsa. Ho desconec tot, jo, del que pot passar al llit d'un matrimoni, i més si els dos protagonistes són dos individus tan recargolats com aquest parell, tan diferents l'un de l'altra.

I ja es torna a engegar:

—...i no et pots imaginar les discussions que hem tingut i que han estat a punt d'alterar la meua serenitat habitual. L'Elena i jo som, doncs, des del minut zero, un matrimoni tan convencional com aquells que sempre havia menyspreat. Mantenim una relació aparentment cordial a l'exterior, amb la resta de la família i els amics. I, en pla més íntim, funcionem com una empresa: ella s'ocupa de tots els aspectes de l'organització de la llar i de tant en tant passem comptes. I no tinc cap altre remei que aprovar amb molta bona nota la seva excel·lent gestió perquè la porta a terme com una administradora de primera. Amb l'excusa que no vol distreure'm dels maldecaps del negoci, es pot dir que quan em suggereix alguna innovació ja ha pres la decisió més adequada. I només em consulta detalls més aviat importants, com ara la compra d'un moble, d'un electrodomèstic molt car, un canvi de pediatre... He d'admirar i d'agradir-li la passió que aboca a tot allò que creu que és la seva missió com a bona esposa: la rutina diària, la roba, vigilar les dones de fer feines, atendre els àpats indefugibles a casa els seus pares, qualsevol detall lligat